

Inštalácia výstavy

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Odborné zretele danej vednej disciplíny alebo predmetu (témy)
- ❖ Požiadavka na ochranu vystavených zbierkových predmetov
- ❖ Uplatnenie zásad komunikácie návštevníka v prostredí výstavných priestorov
- ❖ Vlastná tvorivá invencia autora výstavy, jeho estetické cítenie a pod.
- ❖ Charakter priestorov a ich vybavenia

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Zohľadňujeme možnosti kompromisu vzdialenosti a čitateľnosti (dostatočný odstup od exponátu)
- ❖ Zorné pole a zorný uhol oka - v horizontálnej rovine asi 180° až 190° a vo vertikálnej rovine asi 120° až 130° (asi 70° dole a $50^\circ - 60^\circ$ hore)
- ❖ Periférne videnie, zóna jasného videnia: 60° horizontálne (30° vpravo a vľavo od osy medzi očami) a vertikálne $50^\circ - 60^\circ$ (25° hore a 30° dole)
- ❖ ostré videnie, ktoré je v rozmedzí asi $1,5^\circ$ až 2° od osy oka

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Zorné pole závisí od výšky osoby, intenzity osvetlenia (denné osvetlenie, umelé osvetlenie, prítmie, tma, a ich prechody), farba, farebný kontrast
- ❖ Najväčšie namerané zorné pole: biela žltá, modrá a červená
- ❖ Najmenšie zelená farba
- ❖ Zvyčajná pozorovacia vzdialenosť vo výstave je 1 meter (pohodlné pozorovanie 90 – 210 cm od zeme)

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Objekty do výšky 250 cm z pozorovacej vzdialenosti asi 2 m, na 3m objekt odstup aspoň 3 metre...
- ❖ Inštalácia exponátov na zvislú plochu, panely, skrinkové (stojacie) vitríny je optimálna v rozmedzí od 80 alebo 90 cm nad zemou až do 190 - 200 cm, pri najobvyklejšej pozorovacej vzdialenosti 1 m
- ❖ Pre kľúčový exponát využiť priestor 90 – 150 cm nad zemou

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Spodná časť panelu (do 80-90 cm od zeme) je pri obvyklej vzdialenosti okolo 1 metra už pre inštaláciu dokumentov alebo dôležitých grafických prvkov s ohľadom na optimálnu prehliadku nevhodná!!!
- ❖ Spodnú časť steny nakloníme dopredu v 30 – 45° uhle od úrovne podlahy
- ❖ Stolová alebo pultová vitrína (75 – 90 cm od zeme) - inštalácia kníh, tlačených a rukopisných dokumentov, fotografií, menšie trojrozmerné predmety naležato...

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Stolové a pultové vitríny pre dokumenty

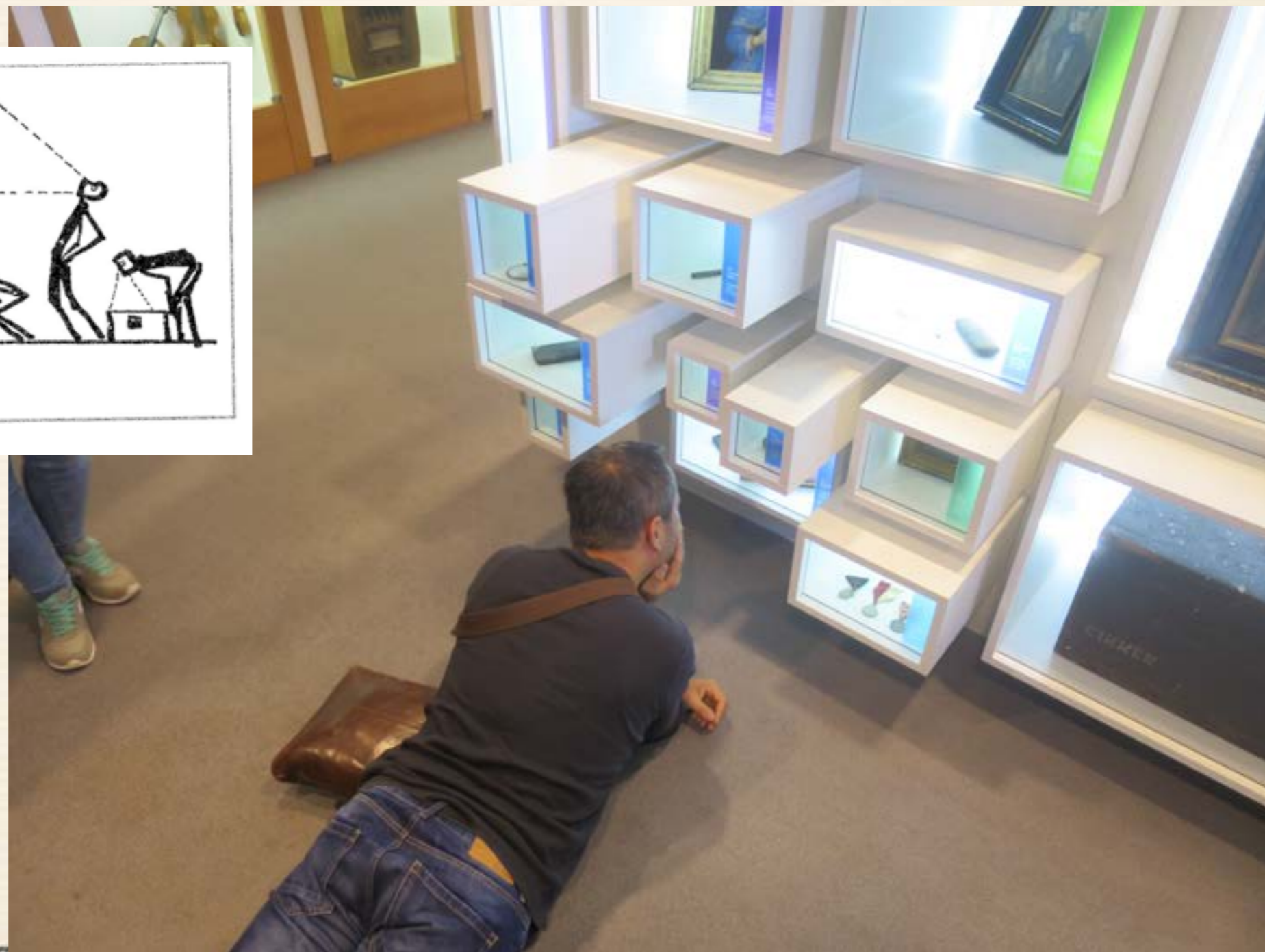
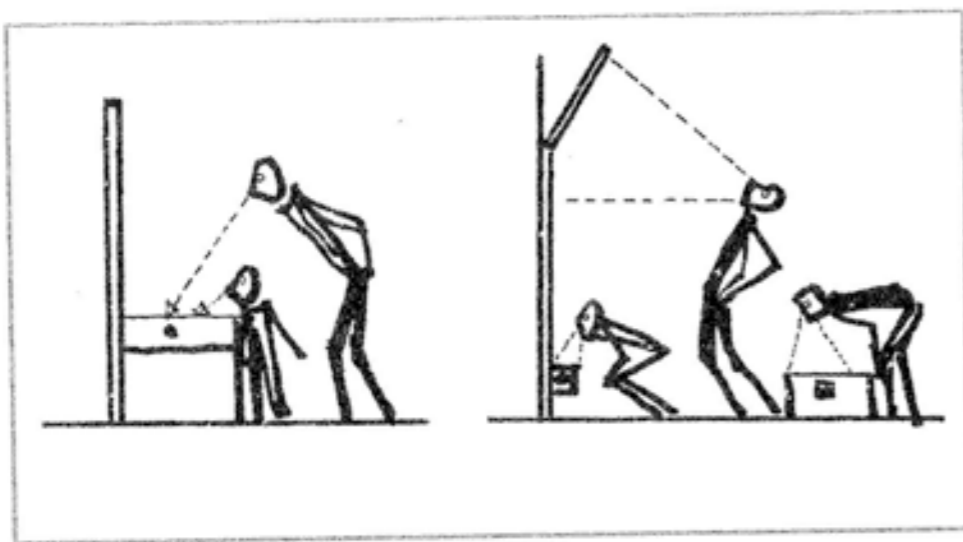

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Tragické nedodržanie základných princípov inštalácie

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Vhodná inštalácia pre písomné dokumenty

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Umiestňujeme predmety v prirodzenej polohe (ako v pôvodnom prostredí)

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Ťažiskové exponáty v strednej časti vitrín (80 – 150 cm)
- ❖ Zorné pole detí je nízke (!)

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Sokel – exponát by nemal ležať na zemi, prirodzená poloha

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Exponáty by mali byť viditeľné, neprekrývať, nezakrývať, ani nesprávne umiestnenou popiskou alebo iný text

Príprava a realizácia výstavy

Umiestnenie exponátov

- ❖ Významová hierarchia prvkov (predmetov) vo vitríne, ich usporiadanie do dvoch alebo troch plánov (vrstiev) podľa významu
- ❖ Dôležité predmety dopredu, ťažiskový predmet tematického celku nesmie návštevník hľadať!

Písmo a texty

- ❖ Text je nutné zlo na výstave (J. Beneš)
- ❖ Čitateľnosť textov, zrozumiteľnosť, príťažlivosť, umiestnenie vo výstavnej kompozícii a primeranosť rozsahu, jednotný štýl vo výstave
- ❖ Funkčné typy textov: popisky (etikety) – nesmú chýbať, vysvetľujúce texty (tematický celok), nápisy väčších obsahových skupín alebo priestorových celkov, text vo funkcii exponátu (napr. transkripcia dokumentu...)

Písmo a texty

- ❖ Vhodná veľkosť písma pre popisky (často veľkosť písma 16 bodov vo Worde, tj. 6 mm) pre vzdialenosť cca 1 meter, pre vysvetľujúce texty 1,5 – 2 cm (tj. cca 48 bodové písmo) pre vzdialenosť 3-4 metre
- ❖ jeden typografický bod = 0,376 mm; podľa pozorovacej vzdialenosti by malo byť písmo textu vysoké asi 15mm, teda $15\text{mm} : 0,38 = 39,5$ typografických bodov; (vo Worde písmo veľkosti cca 36 bodov)

Písmo a texty

- ❖ Adobe InDesign, Photoshop, QuarkXpress
- ❖ Typ, tvar a štýl písma pätkové (čes. patkové) a bezpätkové (čes. bezpatkové) I, l (odporúčané z pätkových písem typ Times alebo Courier, u bezpätkových Arial alebo Helvetica)
- ❖ Čitateľnosť, radšej menej ozdobné, splývavie písmen (vzdialenosť, svetlo, pozadie): h-b alebo a-c-e-p, prípadne R-K-B, optimalizujeme medzery medzi literami

Písmo a texty

- ❖ Štýl: regular (normal, antiqua), *kurzíva* spomaľuje a sťažuje čítanie, na zvýraznenie skôr polotučné písmo, verzáľky sa čítajú pomalšie...
- ❖ Farba písmo a pozadie – dôraz na kontrast (tmavá tlač písmo na svetlejšom podklade)
- ❖ neodporúča kombinácia písmo a podkladu: modrá a červená, modrá a zelená (tiež opačne), čierna a fialová, čierna a červená (aj opačne), zelená a červená (aj opačne)

Písmo a texty

- ❖ Odporúčané čierna na bielom (opačne len veľmi opatrne), čierne na žltom alebo ľahko béžovom podklade, modré na bielom, zelená a biela
- ❖ Formátovanie textov – zarovnanie vľavo, bez delenia slov
- ❖ Nastavenie šírky riadku – (do 50 znakov vrátane medzier); dĺžka riadku by nemala presahovať dvojnásobok dĺžky typografického bodu použitého písma v picich (pica = 4,5 mm): typografický bod $x 2 x 4,5 =$ maximálna odporúčaná šírka riadku v mm

Písmo a texty

- ❖ Zásady umiestňovania písma
  - popisky, čo najbližšie k exponátu (časté číslovanie – súhrnná popiska, schematické vyobrazenie predmetov), 90 – 150 cm od podlahy

Písmo a texty

- ❖ výkladové texty umiestňujeme na panely alebo na zadnú stenu vitrín, zo vzdialenosti 1 meter asi 90 – 180 cm od podlahy

Písmo a texty

- ❖ Rozsah textov – do 100 slov za minútu, deliť dlhšie texty na celky, návštevník číta sústredene zväčša 15 sekúnd, čím menej textu tým lepšie...
- ❖ Alternatívy: jednoduchý tlačенý sprievodca, voľné listy v zásobníkoch, dotykové obrazovky (kiosky)

Písmo a texty

- ❖ Vety krátke, žiadne zložité súvetia, minimalizovať odborné výrazy
- ❖ Cudzojazyčné texty (jazykové mutácie) - stručnejšie popisky, tlačенý a nahovorený sprievodca (audioguide)

Svetlo, osvetlenie

- ❖ Optimálne svetelné podmienky - atmosféra
- ❖ Zohľadnenie citlivosti vystavených exponátov voči optickému žiareniu (istý kompromis)

Svetlo, osvetlenie

- ❖ Väčšinu farebných odtieňov je ľudské oko schopné rozlíšiť pri hladinách osvetlenia okolo 200 lx
- ❖ Nežiadúce - priame a nepriame oslnenie, rušivé tiene

